

Dz.U.2014.755

2014.06.26

zm.

Dz.U.2014.836

§ 1

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 27 maja 2014 r.

**w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin
wielodzietnych**

(Dz. U. z dnia 5 czerwca 2014 r.)

Na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, ze zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych, zwanego dalej "programem".

§ 2. 1. Do korzystania z programu są uprawnieni członkowie rodziny wielodzietnej:

- 1) rodzic (rodzice) - przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka;
- 2) małżonek rodzica;
- 3) dziecko - przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą, oraz osobę, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 135, ze zm.).

2. Przez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia;
- 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia - w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej;
- 3) bez ograniczeń wiekowych - w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

3. Rodzic, który nabył uprawnienia wynikające z programu, nie traci tych uprawnień, mimo wystąpienia zmian mających wpływ na uprawnienie do korzystania z programu, chyba że sąd odebrał mu władzę rodzicielską lub ją ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy

zastępczej. Rodzic nie traci uprawnień wynikających z programu, jeżeli sąd nie odebrał mu władzy rodzicielskiej lub jej nie ograniczył przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci.

4. Małżonek rodzica, który nabył uprawnienia wynikające z programu, nie traci tych uprawnień mimo wystąpienia zmian mających wpływ na uprawnienie do korzystania z programu, chyba że uprawnienia wynikające z programu utracił rodzic lub małżeństwo z rodzicem zostało unieważnione lub rozwiązane przez rozwód.

5. Dziecko, które nabyło uprawnienia wynikające z programu, zachowuje prawo do korzystania z programu odpowiednio przez okres, o którym mowa w ust. 2 pkt 1-3, mimo zmniejszenia się liczby dzieci wchodzących w skład rodziny wielodzietnej.

6. Uprawnienia wynikające z programu przysługują dziecku, które osiągnęło pełnoletność, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej, odpowiednio do końca roku szkolnego lub akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z terminem wskazanym w zaświadczeniu, o którym mowa w § 10 ust. 5 pkt 3, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia.

7. W przypadku gdy po ukończeniu nauki w szkole ponadgimnazjalnej dziecko zostało przyjęte w tym samym roku kalendarzowym na studia wyższe, uprawnienia wynikające z programu przysługują także za wrzesień tego roku kalendarzowego, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia.

§ 3. Uprawnienia wynikające z programu przysługują członkom rodziny wielodzietnej spełniającym warunki, o których mowa w art. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

§ 4. Prawo do korzystania z programu przysługuje niezależnie od dochodu.

§ 5. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o wójcie, należy przez to rozumieć także burmistrza oraz prezydenta miasta.

§ 6. 1. Dokumentem identyfikującym członka rodziny wielodzietnej jest Karta Dużej Rodziny, zwana dalej "Kartą", o wymiarach 54 x 85,6 mm, wykonana z tworzywa sztucznego, zawierająca imię oraz nazwisko członka rodziny wielodzietnej, numer PESEL członka rodziny wielodzietnej, termin ważności Karty, numer Karty, logo programu, skrót "KDR" pisany

alfabetem Braille'a oraz elementy zabezpieczające dokument przed podrobieniem i sfalszowaniem, w tym kod 2D związany z personalizacją blankietów Karty oraz numer TLE.

2. Wzór Karty stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

3. Numer Karty nadaje wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej.

4. Numer Karty składa się z 17 cyfr, z których 7 pierwszych cyfr stanowi identyfikator danej gminy ustalony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 157, poz. 1031, z późn. zm.), następne 5 cyfr stanowi numer rodziny wielodzietnej nadany w procesie rejestracji pierwszej osoby z rodziny wielodzietnej, następne 2 cyfry stanowią numer kolejno przypisany członkowi rodziny wielodzietnej w tej rodzinie, a ostatnie 3 cyfry stanowią numer kolejny Karty wydanej danemu członkowi rodziny wielodzietnej.

5. W przypadku gdy w gminie jest wprowadzony samorządowy program przyznający uprawnienia rodzinom wielodzietnym, gmina może wykorzystać Kartę jako dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z wprowadzonych w gminie uprawnień dla rodzin wielodzietnych.

§ 7. 1. Karta potwierdza uprawnienia członka rodziny wielodzietnej i jest wydawana:

- 1) rodzicowi oraz małżonkowi rodzica - na czas nieokreślony;
- 2) dziecku w wieku do ukończenia 18. roku życia - do ukończenia 18. roku życia;
- 3) dziecku powyżej 18. roku życia - odpowiednio do końca roku szkolnego lub akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z terminem wskazanym w zaświadczeniu, o którym mowa w § 10 ust. 5 pkt 3, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia;
- 4) dziecku legitymującemu się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, w wieku powyżej 18. roku życia - na okres ważności orzeczenia;
- 5) dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej - na czas umieszczenia w danej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;
- 6) osobie, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - odpowiednio do końca roku szkolnego lub akademickiego, w

którym jest planowane ukończenie nauki w danej placówce, zgodnie z terminem wskazanym w zaświadczeniu, o którym mowa w § 10 ust. 5 pkt 3, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia.

2. W przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 6, Karta jest ważna wraz z dokumentem potwierdzającym pobieranie nauki w szkole lub szkole wyższej.

§ 8. 1. Zmiana danych zawartych w Karcie wymaga wydania nowej Karty.

2. W przypadku gdy Karta zostanie zgubiona, skradziona lub w inny sposób utracona, wójt wydaje duplikat Karty.

§ 9. 1. Karta jest przyznawana bezpłatnie.

2. Wydanie duplikatu Karty podlega opłacie w wysokości 8,76 zł.

3. Wójt, w uzasadnionych przypadkach, może odstąpić od pobierania opłaty, o której mowa w ust. 2.

4. Wpływy z opłaty, o której mowa w ust. 2, stanowią dochód budżetu państwa.

§ 10. 1. Karta jest przyznawana na wniosek członka rodziny wielodzietnej.

2. Duplikat Karty jest wydawany na wniosek członka rodziny wielodzietnej.

3. Wniosek o przyznanie Karty oraz wniosek o wydanie duplikatu Karty składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej.

4. Wniosek o przyznanie Karty oraz wniosek o wydanie duplikatu Karty może złożyć w imieniu członków rodziny wielodzietnej członek rodziny wielodzietnej posiadający pełną zdolność do czynności prawnych, który oświadczy, że jest umocowany do złożenia wniosku odpowiednio o przyznanie Karty lub wydanie duplikatu Karty oraz do odebrania Karty lub duplikatu Karty w imieniu członków rodziny wielodzietnej wskazanych we wniosku.

5. Składając wniosek o przyznanie Karty, okazuje się oryginały lub odpisy dokumentów potwierdzających uprawnienie do przyznania Karty, w szczególności:

- 1) w przypadku rodzica oraz małżonka rodzica - dokument potwierdzający tożsamość;
- 2) w przypadku dzieci w wieku do ukończenia 18. roku życia - akt urodzenia lub dokument potwierdzający tożsamość;
- 3) w przypadku dzieci w wieku powyżej 18. roku życia - dokument potwierdzający tożsamość oraz zaświadczenie ze szkoły lub szkoły wyższej o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce;

- 4) w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wieku powyżej 18. roku życia - dokument potwierdzający tożsamość oraz orzeczenie o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 5) w przypadku dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka - postanowienie o umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;
- 6) w przypadku osób, o których mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - zaświadczenie o pozostawaniu w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

6. Składając wniosek o wydanie duplikatu Karty, okazuje się dokument potwierdzający tożsamość lub, w przypadku dziecka, odpis aktu urodzenia.

7. Wzór wniosku o przyznanie Karty oraz wydanie jej duplikatu stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

8. Okazanie dokumentów, o których mowa w ust. 5 i 6, nie jest wymagane, w przypadku gdy wójt może bezpłatnie uzyskać dostęp do danych niezbędnych do ustalenia prawa do korzystania z programu za pomocą urządzeń teletransmisji danych.

§ 11. W przypadku zbiegu uprawnień do korzystania z programu członkowi rodziny wielodzietnej przyznaje się jedną Kartę.

§ 12. W sprawach dotyczących ustalenia prawa do korzystania z programu nie przeprowadza się rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

§ 13. 1. Kartę przyznaje wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania członka rodziny wielodzietnej.

2. Przyznanie Karty nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.

3. Odmowa wydania Karty następuje w drodze decyzji administracyjnej.

4. Wójt może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika tej jednostki do przyznania Karty.

§ 14. 1. Wójt, wydając Kartę, informuje członka rodziny wielodzietnej o przysługujących mu uprawnieniach przez wskazanie strony internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego

do spraw zabezpieczenia społecznego, na której jest zamieszczony wykaz uprawnień przysługujących na podstawie programu.

2. Wójt, poza obowiązkiem wskazanym w ust. 1, informuje członków rodzin wielodzietnych o przysługujących im uprawnieniach przez obwieszczenie aktualnego wykazu uprawnień przysługujących na podstawie programu lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej gminie sposób publicznego ogłaszania.

§ 15. 1. W przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na uprawnienie do korzystania z programu członek rodziny wielodzietnej jest obowiązany do niezwłocznego powiadomienia o tym wójta.

2. Wójt, wydając Kartę, informuje członka rodziny wielodzietnej o obowiązku niezwłocznego powiadomienia o wystąpieniu zmian mających wpływ na uprawnienie do korzystania z programu.

§ 16. 1. W przypadku stwierdzenia przez wójta utraty uprawnień do korzystania z programu posiadacz Karty jest obowiązany do niezwłocznego zwrotu Karty.

2. Stwierdzenie utraty uprawnień do korzystania z programu następuje w drodze decyzji administracyjnej.

§ 17. 1. W przypadku gdy po złożeniu wniosku o wydanie Karty, a przed jej wydaniem, członek rodziny wielodzietnej przestał spełniać wymagania konieczne do uzyskania uprawnień wynikających z programu, pozostali członkowie rodziny wielodzietnej nie tracą uprawnień wynikających z programu.

2. Karta nie podlega wydaniu członkowi rodziny wielodzietnej, który po złożeniu wniosku o wydanie Karty, a przed jej wydaniem, przestał spełniać wymagania konieczne do uzyskania uprawnień wynikających z programu.

§ 18. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego zapewnia:

- 1) produkcję blankietów Kart, personalizację blankietów Kart oraz dystrybucję Kart;
- 2) system teleinformatyczny, za pomocą którego są wykonywane czynności związane z realizacją programu.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego dokonuje wyboru podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie zadania, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może dokonać wyboru podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie zadania, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

4. Wójt realizuje program za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2.

§ 19. 1. Wójt przekazuje wojewodzie sprawozdania z realizacji programu za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca - w terminie do dnia 15 sierpnia danego roku oraz za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia - w terminie do dnia 15 lutego roku następnego.

2. Wojewoda przekazuje zbiorcze sprawozdania z realizacji programu ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca - w terminie do dnia 31 sierpnia danego roku oraz za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia - w terminie do dnia 28 lutego roku następnego.

3. Sprawozdania z realizacji programu są przekazywane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 2.

4. Sprawozdania z realizacji programu zawierają informacje dotyczące w szczególności:

- 1) liczby wydanych Kart;
- 2) liczby rodzin wielodzietnych korzystających z programu;
- 3) liczby dzieci wchodzących w skład rodzin wielodzietnych korzystających z programu;
- 4) wydatków poniesionych na realizację programu.

§ 20. 1. W zakresie niezbędnym do przyznawania Karty oraz wydawania duplikatu Karty wójt oraz minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego mogą przetwarzać dane osób ubiegających się o przyznanie Karty lub wydanie duplikatu Karty.

2. Administratorami danych osobowych przetwarzanych w zakresie niezbędnym do przyznawania Karty oraz wydawania duplikatu Karty są wójt oraz minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

§ 21. 1. Przystąpienie do programu podmiotów innych niż instytucje zgłoszone przez właściwych ministrów następuje na podstawie umowy zawartej z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego. Umowa zawiera w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) uprawnienia przyznawane rodzinom wielodzietnym;
- 3) zasady i warunki rozwiązania umowy;

4) okres, na jaki jest zawierana umowa.

2. Umowy, o których mowa w ust. 1, mogą zawierać wojewodowie, na podstawie porozumienia zawartego z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może zlecić, w drodze konkursu, zawieranie umów, o których mowa w ust. 1, organizacjom pozarządowym prowadzącym przez okres co najmniej 5 lat działalność na rzecz rodzin wielodzietnych, mającym co najmniej jedną terenową jednostkę organizacyjną w każdym województwie w mieście będącym siedzibą wojewody lub sejmiku województwa.

4. Koszty związane z zawieraniem umów, o których mowa w ust. 1, są finansowane z budżetu państwa.

5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewoda, o którym mowa w ust. 2, oraz organizacja pozarządowa, o której mowa w ust. 3, mogą odmówić podmiotowi, o którym mowa w ust. 1, przystąpienia do programu albo usunąć ten podmiot z programu, w szczególności ze względu na sprzeczność oferowanych dóbr lub usług z celem programu.

§ 22. 1. Podmiot, który przystąpił do programu, oraz podległa właściwemu ministrowi instytucja, w której zostały przyznane rodzinom wielodzietnym uprawnienia, mogą posługiwać się, w szczególności w materiałach reklamowych oraz informacyjnych, znakiem "Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny".

2. Wzór znaku, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 23. Wzór logo programu stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 24. 1. Realizacja programu przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

2. Gminy mogą zawierać porozumienia międzygminne w sprawie powierzenia zadań wynikających z realizacji programu.

§ 25. 1. Koszt realizacji programu przez gminę jest finansowany ze środków budżetu państwa.

2. Koszt realizacji programu przez gminę wynosi 8,93 zł za jedną rodzinę wielodzietną.

3. W przypadku gdy gmina wykorzystuje Kartę jako dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z wprowadzonych w gminie uprawnień dla rodzin wielodzietnych, koszt realizacji

programu przez gminę stanowi 50% kosztu, o którym mowa w ust. 2.

4. W przypadku gdy po wydaniu Kart członkom rodziny wielodzietnej nastąpiła zmiana w liczbie członków rodziny wielodzietnej skutkująca koniecznością wydania kolejnej Karty, koszt realizacji programu przez gminę wynosi 1,79 zł za wydanie Karty.

5. Koszt realizacji programu przez gminę za wydanie duplikatów Kart wynosi 0,89 zł na jednego członka rodziny wielodzietnej.

6. Koszt koordynacji programu, w tym realizacji zadań, o których mowa w § 18, przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego jest finansowany ze środków budżetu państwa.

7. Koszt uprawnień udzielonych przez instytucje podległe właściwym ministrom jest finansowany z budżetów tych instytucji lub budżetów dysponentów właściwych części budżetowych.

8. Koszt uprawnień udzielonych w ramach programu przez podmioty inne niż instytucje podległe właściwym ministrom, które przystąpiły do programu, nie jest finansowany ze środków budżetu państwa.

9. Podział środków budżetu państwa dla gmin jest dokonywany przez wojewodów.

§ 26. 1. Wójt przekazuje wojewodzie sprawozdania z realizacji programu za okres od dnia 16 czerwca 2014 r. do dnia 31 sierpnia 2014 r. - w terminie do dnia 10 września 2014 r. oraz za okres od dnia 1 września 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. - w terminie do dnia 15 stycznia 2015 r.

2. Wojewoda przekazuje zbiorcze sprawozdania z realizacji programu ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego za okres od dnia 16 czerwca 2014 r. do dnia 31 sierpnia 2014 r. - w terminie do dnia 15 września 2014 r. oraz za okres od dnia 1 września 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. - w terminie do dnia 31 stycznia 2015 r.

§ 27. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 16 czerwca 2014 r., z wyjątkiem:

- 1) § 18 ust. 1-3 oraz § 21 ust. 3, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) § 19 ust. 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.